

Aanwervingen in BDL-statuut. Hoe zit dat elders in Europa?

Midden december kreeg het BDL-statuut heel wat aandacht in de media. De regering ziet het statuut met *Beperkte Duur* vooral als een middel om de gemiddelde leeftijd van de militairen te verlagen. Dus jonge mensen aanwerven voor maximum acht jaar en nadien vervangen door andere jonge mensen. Maar hoe doen ze dit bij andere Europese legers, vroegen wij ons af.

Ter herinnering

Sinds 31 december 2013 trad het vernieuwde statuut van het militair personeel in werking. Gelijktijdig werd ook het statuut BDL (Bepaalde Duur – Durée Limitée) ingevoerd. Het BDL-statuut is toegankelijk voor zowel kandidaat vrijwilligers, onderofficieren en officieren die – behoudens een paar uitzonderingen - maximum 8 jaar in dit statuut kunnen dienen. Gedurende deze 8 jaar kan de militair wel deelnemen aan een sociale promotie of overgang naar het beroepskader. Na 5 jaar dienst in het statuut BDL, kan een militair die Defensie verlaat in aanmerking komen voor een ontslagvergoeding (lees: reclasseringspremie) waarvan het bedrag varieert van 6 tot 12 maal de laatste maandwedge. Hoe langer men in dienst is, hoe hoger de vergoeding.

Aangezien slechts een beperkt aantal militairen in aanmerking zullen komen om door te stromen naar het beroepskader, is het van belang dat er na een maximumperiode van 8 jaar, reële kansen

geboden worden, om aan de slag te kunnen in een andere werkomgeving. Het succes van het BDL-statuut zal dus in grote mate afhangen van het welslagen van een aantal initiatieven, zoals bv. de oprichting van een veiligheidscorps dat inmiddels door de regering werd aangekondigd.

De regering wenst in ieder geval tegen 2030 de gemiddelde leeftijd van de militairen terug te brengen van ongeveer 40 jaar naar 34 jaar. Minister Steven Vandeput liet inmiddels al bij herhaling optekenen dat de permanente verjonging van de militairen en de impact op de loopbaanmogelijkheden bij Defensie, wellicht de moeilijkste oefening zal worden binnen de nakende hervorming van het leger.

Maar hoe ziet de militaire loopbaan er dan uit bij enkele andere landen binnen Europa?

Nederland

De Nederlandse Defensie telt ongeveer 40.678 militairen (3.048 in opleiding - 11.005 soldaten & kor-

poraals – 17.964 onderofficieren – 8.661 officieren). Om dit op peil te kunnen houden worden jaarlijks om en bij de 3.000 vacatures uitgeschreven. In 2015 is dit slechts voor 70% gelukt. Vooral het rekruteren van allerhande geschoolde technici vormt een probleem. Om daaraan tegemoet te komen, biedt men in één van de 22 regionale opleidingscentra waarmee defensie samenwerkt, een opleiding 'veiligheid en vakmanschap' (<https://veva.nl/>) aan voor 15 tot 16 jarigen. Na het slagen in dit middelbaar beroepsonderwijs (MBO) is een tewerkstelling bij defensie gegarandeerd. In functie van het gevolgde niveau wordt men dan soldaat of onderofficier.

Sinds 2008 bestaat een militaire loopbaan in Nederland uit drie fases:

Fase 1 duurt, afhankelijk van de beoogde functie & rang, 4 tot 12 jaar en omvat de initiële- en functieopleiding. Tijdens deze fase kan de kandidaat of militair onder geen enkel beding defensie verlaten.

→ Fase 2: in principe komt iedere militair automatisch in deze fase terecht, maar kan hij mits een opzegtermijn van 3 maanden defensie verlaten. In deze fase is het de bedoeling carrière te maken (lees: solliciteren naar een hogere functie en de daaraan gekoppelde graad). Als je ongeveer 10 jaar vast zit in dezelfde graad, eindigt de loopbaan. Indien er geen doorstroommogelijkheden meer zijn voor de betrokken militair, wordt hij (mits een beperkt financieel vangnet) rond zijn 30 - 35ste ontslagen.

Fase 3: alleen militairen met voldoende doorstroommogelijkheden komen in deze laatste fase terecht. Alleen deze militairen kunnen blijven tot de pensioengerechtigde leeftijd.

Denemarken

Iets noordelijker komen we in Denemarken terecht waar nog steeds 4.500 dienstplichtigen per jaar worden gerekruteerd. Slechts 25% van de dienstplichtigen kan langer blijven dan de vooropgestelde dienstduur, en dit binnen een krijgsmacht van om en bij de 17.000 manschappen op 5 miljoen inwoners (maar wel met een identiek defensiebudget als België!).

Initieel treedt men toe tot het leger op basis van een contract van 4 maanden, wat overeenstemt met de duurtijd van de basisopleiding. Daarna wordt een nieuw contract getekend voor een periode van 8 maanden en worden de militairen nog niet operationeel ingezet. Pas nadien kan een nieuw contract getekend worden waar het individu

de garantie heeft om operationeel te worden ingezet. Sinds 2015 wordt er eveneens een 'lange termijn' contract aangeboden tot de pensioengerechtigde leeftijd. Maar dit is slechts mogelijk na de initiële dienstplicht van 12(4+8) maanden.

Duitsland

Kijken we even in Oostelijke richting dan worden er ongeveer 10.000 militairen per jaar aangevallen in Duitsland. Met ongeveer 170.000 manschappen beschikken ze dan ook over het grootste leger van de Europese Unie. Sinds 2011 werd de dienstplicht afgeschaft. In de lagere rangen tekent men een dienstneming voor 4 jaar en kan men maximum 25 jaar in dienst blijven. In de hogere rangen kan men initieel een contract van 12 jaar bekomen. Slechts een beperkt aantal militairen kan doorvloeien. Mits sollicitatie en mits de nodige competenties te hebben verworven kan men blijven tot de pensioengerechtigde leeftijd.

Ierland

Ierland heeft een leger van ongeveer 9.500 manschappen en jaarlijks stelt het 500 vacatures open. De dienstplicht werd er eveneens afgeschaft. Vrijwilligers krijgen een contract van 5 jaar met een mogelijke verlenging van 4 jaar en dan nog eens 3 jaar, waardoor ze voor een periode van 12 jaar in dienst kunnen blijven. Na deze periode zijn de mogelijkheden eerder beperkt en volledig in functie van de personeelscategorie waartoe men behoort. Vrijwilligers hebben een maximum dienst van 15 jaar

en onderofficieren (NCO's) kunnen tussen 21 en 30 jaar dienst vervullen. Er is één uitzondering: enkel techniekers (voortstuwing-, energie- en wapentechniek marine) krijgen nog een baan aangeboden tot de pensioengerechtigde leeftijd.

Conclusie

Sinds vele jaren stellen we vast dat het aantal manschappen binnen de verschillende krijgsmachten van het Europese continent verder inkrimpen. In de meeste gevallen ging dit gepaard met ontslagen. Het ene land was iets genereuzer dan het andere als het erop aankwam om voor de getroffen militairen te voorzien in begeleidingsmaatregelen. Een andere vaststelling is de aanzienlijke verkorting van de loopbanen, waarbij steeds meer wordt afgestapt van het principe dat men een loopbaan als militair kan uitbouwen tot aan de pensioengerechtigde leeftijd.

In België voorziet men voorlopig nog in beide opties. Nochtans bij het vrijwilligerskader werft men sinds 2014 alleen nog aan in het recente BDL-statuut. Naar de toekomst zal dit principe enkel maar versterkt worden en zal er naar alle waarschijnlijkheid alleen nog worden aangeworven in een beroepsstatuut voor zover het om specifiek geschoolde functies gaat.

Volgende ledenorganisaties van EUROMIL leverden een bijdrage aan de inhoud van dit artikel: AFMP – HKKF – DBwV – PDFORRA. ■